

Matt. 6:19-24, 17:e sönd.eft. tref. 1:a årg. 150927

I texten vi snart ska läsa befinner vi oss i Bergspredikan. Detta långa tal finns bara i Matteusevangeliet. Delar av det kan vi hitta i Lukas, men där kallas den ibland för slättpredikan. Jesus har just varnat för att utföra fromma gärningar inför andra, som att be eller fasta, det är att hyckla menar han, och efteråt så talar han om att inte göra sig bekymmer för morgondagen.

Matt. 6:19-24

Texten är inte helt enkel att förstå, speciellt orden om ögat som kroppens lampa. Det är inte heller helt enkelt att se hur de olika delarna i texten sitter ihop. Och det verkar som att Matteus har redigerat ihop texten. I Lukas hittar vi samma texter, men då i olika sammanhang.

Jesus talar ganska mycket om pengar och om rikedom. Det mest kända stället är väl kanske om den uppsatte mannen som frågar Jesus hur han ska vinna evigt liv. Svaret slutar med att Jesus säger: "sälj allt du äger och dela ut åt de fattiga, så får du en skatt i himlen. Kom sedan och följ mig."

Jesus ser att mannen blir bedrövad över svaret och fortsätter, "Hur svårt är det inte för dem som har pengar att komma in i Guds rike! Det är lättare för en kamel att komma igenom ett nålsöga än för en rik att komma in i Guds rike." Men han tillägger också "Det som är omöjligt för människor är möjligt för Gud."

Nej när Jesus talar om pengar och om ägande så är det ofta ord och inga visor. Och om vi tittar på nästa årgångs predikotext för den här söndagen kan vi i en liknelse läsa "Men Gud sade till honom: 'Din dåre, i natt skall ditt liv tas ifrån dig, och allt du har lagt på hög, vem skall få det? Så går det för den som samlar skatter åt sig själv men inte är rik inför Gud."

Är Jesus elak mot oss? Är han missunnsam och inte unnar oss nått av livets goda som just våra pengar skulle kunna ge oss? Säger han att det är det farligt att ha pengar?

Nej, Jesus är nog inte vare sig elak eller missunnsam. Och jag tror inte heller att det är så att det pengarna i sig som är det farliga. Det hela måste väl snarare handla om att han vet vad pengarna och ägandet kan göra med oss. Vad vår längtan efter att äga kan ställa till med. Kanske det som sammanfattas i dagens text. "Där din skatt är, där kommer också ditt hjärta att vara."

Men varför blir det här så lätt så svårt för oss. I alla fall mig. Vi är dom vi är, och vi är födda där vi är, och det kan vi inte göra så mycket åt. Men "mycket vill ha mer, är det inte så vi brukar säga", mycket vill ha mer...

Och varför blir jag blir så barnsligt förtjust när jag köper en ny mobiltelefon...

Och på samma gång, ungefär som Paulus uttrycker sig, "Jag har fått en tagg som sticker mig, en ängel från Satan som misshandlar mig så att jag inte blir högfärdig.

Tre gånger har jag bett Herren att den skall lämna mig i fred. Men han svarade: "Min nåd är allt du behöver."

Och visst är det som jag inte som om jag inte våga lita på att det är så, ... "Min nåd är allt du behöver"...

Och vad har vi idag att förlita oss på, ty oss till, om inte det vi äger, det vi kan ta på, det som vi vet är vårt.

Livet är skört och ändligt Livet är både skört och ändligt. Gud upplevs som flyktig, om ens nåbar. Och andra, de som finns runtomkring oss, ja dom kan när som helst både svika och lämna. Ja vad finns det i våra liv som kan upplevas som tryggt, som verkligt och konstant? Och vad gör allt det här med oss? Var har jag mig själv, var har jag min trygghet, min identitet?

"Ångest, ångest är min arvedel,
min strupes sår,
mitt hjärtas skri i världen."

Så beskriver Per Lagerqvist människan som lever i den värld där Gud inte längre finns, där Gud inte längre upplevs som verklig.

"Jag famlar kring i detta dunkla rum,
jag känner klippans vassa kant mot mina fingrar,
jag river mina uppåtsträckta händer
till blods mot molnens frusna trasor"

Ja blir det inte så, att kan vi inte fylla vårt tomrum, vårt inre tomrum. Då måste vi försöka att i alla fall fylla våra lador.

Visst finns det nått torftigt över det? Nått utsägligt torftigt. Men man vänjer sig, sjöng en gång Kjell Höglund, det är utsägligt torftigt, men man vänjer sig, man får lov att vänja sig... Men var det det här vi var ämnade till?

Jag läste för länge sen om en fransk undersökning av människors drömmar. I merparten av dem kom en demonisk hotande kraft. Den är anonym, men hade alltid som mål att ta ifrån människorna dess ägodelar eller identitet. Ägodelar eller identitet, nått som både i drömmen och nog ofta i verkligheten ofta ses som samma sak. Du är vad du har... Du är vad du har..

"Din dåre i natt ska ditt liv tas ifrån dig, och allt du har lag på hög, vem ska få det?"

Och jag tänker också på samme Lagerquists vackra men vemodiga...

"Det är vackrast när det skymmer
All den kärlek himlen rymmer
Ligger samlad i ett dunkelt ljus
Över jorden,
Över markens hus

Allt är ömhet

Allt är smekt av händer
Herren själv utplånar fjärran stränder
Allt är nära, allt är långt ifrån
Allt är givet
människan som lån

Allt är mitt och allt ska tagas ifrån mig
Inom kort ska allt tagas ifrån mig
Träden, molnen, marken där jag går
Jag skall vandra -
ensam utan spår.”

Och kanske kvacksalvar jag nu inom psykologin, men kan det vara just det det handlar om. Om ändligheten, om skörheten, om det bräckliga.

Allt är mitt och allt ska tagas ifrån mig
Inom kort ska allt tagas ifrån mig

Nej, det är nog inte pengarna isig som är det Jesus varnar för. Vi kan ju faktiskt göra så mycket gott med det vi har och äger. Snarare handlar det nog som jag sa tidigare, om vad pengarna kan göra med oss. När vi börjar blanda ihop vår identitet med det vi har. När vår relation till ägodelarna ersätter verkliga relationer. När vi dämpar vår ångest över det bräckliga, med att släpa hem några ytterligare prylar vi inte behöver. **Jag måste ju för Guds skull våga lita på att jag är någonting i mig själv...** ”Där din skatt är, där kommer också ditt hjärta att vara.”

Våga lita på, att jag är någonting i mig själv... som om min nya mobiltelefon som är snabbare, häftigare modernare och snyggare... Varför är det som om den skulle berätta verkligheten om mig, som om den skulle berätta vem jag är...

”Herre, du rannsakar mig och känner mig.
om jag står eller sitter vet du det,
fast du är långt borta vet du vad jag tänker.
Om jag går eller ligger ser du det,
du är förtrogen med allt jag gör.
Innan ordet är på min tunga
vet du, Herre, allt jag vill säga.
Du omger mig på alla sidor,
jag är helt i din hand.
Den kunskapen är för djup för mig,
den övergår mitt förstånd.”

